Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Баспагерлік-редакторлық және дизайнерлік өнер кафедрасы
Емтихан тапсырмасы

Пән атауы: Мерзімді баспасөзді редакторлық даярлау
Оқытушының аты-жөні: Е.Әбдіраман
Емтихан түрі: Эссе

«Мерзімді баспасөзді редакторлық даярлау» пәнінен жазбаша эссе емтихан Емтихан СДО Moodle жүйесінде өткізіледі. Емтихан форматы – эссе, асинхронды.

Емтихан тапсыру техникасымен сіз аль-Фараби атындағы ҚазҰУ сайтында жарияланған Білім алушыларға арналған инструкцияның «Дистанциялық білім» - «Сессия туралы Инструкциялар» бөлімінен таныса аласыз, Осы ссылкадан қарап танысыңыз https://www.kaznu.kz/ru/21639/page/ Емтихан прокторингпен жүргізіледі. Сондықтан жеке куәлігіңізді емтихан басталар алдында видеокамераға демонстрациялау үшін даярлап қоюыңызды өтінеміз. Емтиханды тек қана кестедегі уақыт мөлшерінде ғана тапсыра аласыз. Емтихан уақыты алғашқы кірген мезеттен бастап саналады. Осы уақыт өткеннен соң емтихан автоматты түрде тоқтатылады. Егерде Сізді техникалық себептерге байланысты «шығарып» тастаса, онда сіз емтиханға берілген уақыт мөлшерінде қайта кіре аласыз. Егерде Сіз техникалық себептерге байланысты емтиханды уақтылы тапсыра алмасаңыз, онда сізге сіздің оқу ісі жөіндегі проректордың атына жазған өтінішіңізбен оны, басқа күні тапсыруға мүмкіндік беріледі. Өтінішті куратор-эдвайзерге немесе оқытушыға академиялық сұрақтар бойынша Департаментке өткізу үшін бересіз.

Билет құрылымы. Билет жазбаша эссеге арналған үш тақырыптан тұрады. Тақырыптың біреуін таңдап аласыз. Сіз таңдап алған тақырыпқа нақтылы нормативтік актілер мен фактілі дәлелдер, сілтемелер жауабыңызды негіздеу мақсатында көрсетіліп, толық ашып көрсетілген және аргументті жауап берілуі тиіс.

Жұмысты оригиналдылыққа тексеру. Сіздің жауабыңыз плагиатқа тексеріледі. Жұмыс оригиналдылығының минимальды қажетті деңгейі 65%. Оқытушы есепті талдау барысында, егер қолданыстағы сілтемелер және цитаталар қолдану магистранттың өз жұмысынан болса, немесе НПА дан болса оны ескереді.

Эссе мазмұнына қойылатын талаптар

Эссенің мақсаты – берілген тақырыпты негізге ала отырып, студенттің оқу барысында жинақтаған білімін айқындау және толықтыра түсу. Емтиханды тек қана кестедегі уақыт мөлшерінде ғана тапсыра аласыз. Емтихан уақыты алғашқы кірген мезеттен бастап саналады. Осы уақыт өткеннен соң емтихан автоматты түрде тоқтатылады. Егерде Сізді техникалық себептерге байланысты «шығарып» тастаса, онда сіз емтиханға берілген уақыт мөлшерінде қайта кіре аласыз. Егерде Сіз техникалық себептерге байланысты емтиханды уақтылы тапсыра алмасаңыз, онда сізге сіздің оқу ісі жөіндегі проректордың атына жазған өтінішіңізбен оны, басқа күні тапсыруға мүмкіндік беріледі. Өтінішті куратор-эдвайзерге немесе оқытушыға академиялық сұрақтар бойынша Департаментке өткізу үшін бересіз. Эссе тапсырмасының құрылымы. Эссеге арналған екі тақырып беріледі. Тақырыптың біреуін таңдап аласыз. Сіз таңдап алған тақырыпқа нақтылы нормативтік актілер мен фактілі дәлелдер, сілтемелер жауабыңызды негіздеу мақсатында көрсетіліп, толық ашып көрсетілген және аргументті жауап берілуі тиіс. Жұмысты антиплагиатқа тексеру. Сіздің жауабыңыз плагиатқа тексеріледі. Жұмыс оригиналдылығының минимальды қажетті деңгейі 60%. Оқытушы есепті талдау барысында, егер қолданыстағы сілтемелер және цитаталар қолдану магистранттың өз жұмысынан болса, немесе НПА дан болса оны ескереді.

Эссенің құрылымына қойылатын талаптар

Эссе – қысқа әрі еркін тақырыптағы прозаикалық шығарма, шағын көлемдегі ой-толғау. Эссе белгілі бір сұрақ бойынша адамның жеке пікірі мен ойын білдіреді және заттың анықталуына немесе толықтығына талас білдірмейді.

Негізінде эссе қандай да бір жаңа, субъективті ойды көрсетеді. Эсседе қойылған мәселенің мәнін нақты баяндап, қылмыстық құқықтағы тұжырымдамалар мен талдамалық құралдарды пайдалана отырып, осы проблеманы өз бетінше жүргізген талдауды, қойылған мәселе бойынша авторлық ұстанымды жинақтайтын қорытындыларды қамтуы тиіс. Эссенің мазмұны – бұл дәлелдердің классикалық жүйесіне негізделген сұраққа жауап немесе тақырыпты ашу болып табылады. Эссенің құрылымы: Кіріспе – тақырыпты таңдаудың мәні мен негіздемесі. Ол логикалық және стилистикалық байланысты бірқатар компоненттерден тұрады. Бұл кезеңде зерттеу барысында жауап табу қажет сұрақты дұрыс тұжырымдау өте маңызды. Негізгі бөлім – таңдалған мәселенің теориялық негіздері және басты мәселені түсіндіру. Бұл бөлім дәлелдеме мен талдауды дамытуды, сондай-ақ осы мәселе бойынша қолда бар деректерді негізге ала отырып, оларды негіздеуді көздейді. Бұл эссенің негізгі мазмұны және бұл басты қиындық. Қорытынды – қолдану саласын көрсете отырып, тақырып бойынша жалпылама және дәлелденген тұжырымдар. Эссе көлемі– 700-1000 сөз. Қаріп 14. Кегль – бір.

Емтиханға дайындалуға қажет ақпарат көздері

С. Медеубекұлы. Басылымды редакторлық даярлау : [Мәтін] : оқу құралы / - Алматы : Қазақ ун-ті, 2014. - 175, [1] б.
С. Медеубекұлы.
Басылымды редакторлық әзірлеу ерекшеліктері : [Мәтін] : оқу құралы / Әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2018. - 203, [1] б. - URL: http://elib.kaznu.kz/book/5244. - ISBN
Ж. Нұрғожаев. Редактор – баспасөздегі басты тұлға : [Мәтін] : [көмекші оқу құралы] [жауапты ред. Н. Т. Данаева; ред. Б. Мәжитұлы]; Әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2016. - 114, [2] б.
Добросклонская Т.Г. Язык средств массовой информации. – М.: КДУ, 2008. – 116 с.
Ә. Ыдырысов. Газетті безендіру сыры : монография / - Алматы : Қазақстан, 1973. - 112 б.
Мухамадиева Л.И. Теория и методика редактирования. – Алматы: Қазақ университеті, 2007. – 228с.

Эссені бағалау критерийлері

Критерий	**Эссеге қойылатын талаптар**	**Максималды балл саны**
Теориялық материалды білу және түсіну	**- қарастырылатын ұғымдар накты және толық анықталады, тиісті мысалдар келтіріледі, - қолданылатын ұғымдар тақырыпқа қатаң сәйкес келеді, - жұмысты орындау дербестігі**	**30**
Ақпаратты саралау және бақылау	- талдау санаты сауатты қолданылады, - ұғымдар мен құбылыстардың өзара байланысын талдау үшін салыстыру және жалпылау тәсілдері, - қарастырылып отырған мәселеге баламалы көзқарастар түсіндіріледі, - мәтіндік ақпарат негізді түрде түсіндіріледі, - мәселеге жеке баға беріледі	40
Пайымдау құрлымы	- баяндауы анық және айқын, - келтірілген дәлелдер қисынды - ұсынылған тезистер сауатты дәлелмен сүйемелденеді, -түрлі көзқарастар мен олардың жеке бағасы келтіріледі, - алынған нәтижелерді баяндаудың және олардың түсіндіруінің жалпы нысаны проблемалық ғылыми мақала жанрына сәйкес келеді	30
Барлығы:		100

Академиялық құндылықтар: Академиялық адалдық және тұтастық: барлық тапсырмаларды өз бетінше орындау; плагиатқа, жалған құжаттарға, парақтарды, гаджеттерді қолдануға, білімді бақылаудың барлық кезеңдерінде

алдау, оқытушыны алдау және оған деген құрметсіздік таныту қатынастарына жол бермеу (ҚазҰУ студентінің ар-намыс кодексі).

ЕМТИХАНДА СӘТТІЛІК ТІЛЕЙМІЗ!